

'IK NOEM MEZELF EEN VRIJE VOGEL'

De Turtle, de koffer voor kunst bij *De Nachtwacht*

Hizkia van Kralingen wilde surfer worden, maar begon een bedrijf in kunsttransport. Nu biedt hij alles aan wat een museum wil. En hij bedacht de Turtle, koffer voor kunst.

Hizkia van Kralingen:
'Surfen is mijn andere grote hobby'

Liesbeth Wytzes

Wie de zachte gele vrachtwagens van Hizkia van Kralingen kunsttransport, ziet rijden, denkt misschien wel eens na over die Hizkia. Intrigerende naam, vast een nette mevrouw, met een fluwelen jasje en parels, die zoveel van kunst houdt dat ze het is gaan vervoeren.

Het is anders. Hizkia van Kralingen is een man, genoemd naar een koning uit het Oude Testament. Hij zit in een werkamer met mooie kunst, zoals een foto van Anton Corbijn van de schilder Peter Doig, van wie hij trouwens ook wel een schilderij zou willen hebben.

Van Kralingen is een surfer van 52, een beetje een hippie en zo ziet hij er ook wel uit: afgetraind, warrig haar. 'Die kop van mij verwachten ze niet,' zegt Van Kralingen, die door bekenden Hiz wordt genoemd.

'Ik krijg veel post voor mevrouw Van Kralingen en werd als kind ook gepest met die naam. Ik had er echt een hekel aan, maar uiteindelijk heb ik er

‘Karel Appel was een klant van mijn vader, ik speelde als kind in onze opslagplaats waar die schilderijen stonden’

mijn bedrijfsnaam van gemaakt.’

Dat deed hij ook om zich te onderscheiden van het verhuisbedrijf van zijn vader en grootvader. Met een doorsnee-verhuisbedrijf heeft zijn bedrijf niets te maken. Hizkia van Kralingen vervoert kunst, en dat is maar een klein onderdeel van wat het bedrijf doet. In Den Haag staat een ‘collectiecentrum’, zoals Van Kralingen het noemt, en onlangs werd een heel nieuw collectiecentrum geopend in Antwerpen. Het pand in Den Haag wordt met 10.000 vierkante meter uitgebreid. ‘Alles wat musea kunnen bedenken wat ze nodig hebben aan beheer, behoud, opslag, restauratie, dat bieden wij, en dat is organisch zo gegroeid.’

Er wordt kunst opgeslagen, zodat musea geen dure eigen depots meer hoeven aan te houden. Ook particuliere verzamelaars kunnen hun kunst hier opslaan, extreem goed beveiligd en op de juiste temperatuur. Het gebouw is een *freepoort*, dus als je iets koopt in New York, kun je het hier plaatsen zonder invoerrechten te betalen. Er zit een groot commercieel restauratie-atelier in en er kan een beroep worden gedaan op een trilingsexpert, die weet hoe kunst het beste kan worden vervoerd.

Daarvoor heeft Van Kralingen overigens zelf al 25 jaar geleden iets bedacht: de Turtle, een kist om kunst probleemloos mee te vervoeren. In het Haagse gebouw staan ze beneden in rijen te wachten om te worden gebruikt. Aan de muren hangt kunst: de deuren van de vrachtwagens zijn op verzoek van de transporteurs beschilderd door kunstenaars. Sommige van die kunstwerken zijn uitgezaagd en

Met grote voorzichtigheid wordt een Mondriaan ingepakt

ingelijst. De grote vergadertafel heeft de onmiskenbare vorm van een surfplank, en iedereen die hier werkt, mag een cursus barista volgen, omdat er zo’n serieus espresso-apparaat staat.

Van Kralingen komt uit een ondernemersgezin. ‘Mijn opa begon in 1926 een verhuisbedrijf in Den Haag. Mijn vader heeft dat voortgezet en ik was voorbestemd om dat ook te gaan doen, maar daar had ik geen zin in. Ik was eigenwijs en wilde mijn eigen ding doen.’

Niet dat de vader van Van Kralingen een doorsnee-verhuizer was. ‘Mijn ouders waren heel

avontuurlijk. Mijn vaders bedrijf was het eerste van het land dat op het Midden-Oosten reed, ze deden verhuizingen voor diplomaten. Als er bijvoorbeeld in Bagdad een ambassadeur werd geplaatst, reden zij daarheen, over de Bosporus door Turkije naar Bagdad. Dat leverde nauwelijks geld op, maar wel veel avonturen.’

Kunsttransport viel vroeger ook onder verhuizen, het was geen apart vak zoals nu. ‘Een schilderij werd opgehaald, dekentje erover en klaar. Mijn opa en vader hadden een aantal musea en galleries als klant. Het Haagse Gemeentemuseum, het Mauritshuis. Karel Appel was een klant van mijn vader, ik speelde als kind in onze opslagplaats waar die schilderijen stonden, zo heette dat toen. We kwamen thuis bij kunstenaars als Ger Lataster, Lucebert.’

Laatst was hij in Berlijn in het atelier van een kunstenaar en werd ‘bijna melancholiek’ toen hij de geur van verf en terpentijn weer rook.

Van Kralingen had andere plannen met zijn leven. Hij wilde zijn vader niet opvolgen, maar zelf ondernemen. En hij wilde vooral veel surfen. ‘Ik noem mezelf een vrije vogel.

Surfen is mijn andere grote hobby. Na school ben ik naar Hawaï gegaan, ik wilde niet studeren, ik wilde werken.’ Op Hawaï werkte hij als autowasser bij een autoverhuurbedrijf, dat gebeurde toen in 1989 nog met de hand.

‘Ik ging ’s ochtends surfen en ’s middags werken. Die vrijheid vond ik heel aantrekkelijk, en ik had er geen moeite mee dat ik even een paar auto’s moest wassen.’

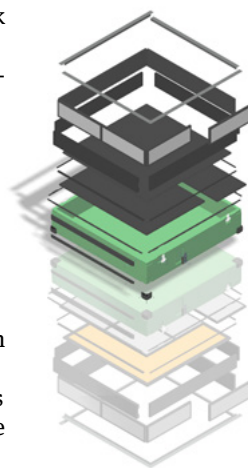
Onder de *art handlers*, degenen die in zijn bedrijf de kunst vervoeren, zijn ook veel surfers. ‘Twintig, vijftientig man uit Scheveningen. De besten die er zijn, er zit een goede kop op, ze zijn sportief, gedreven en motorisch geweldig. Je kunt ze zo een Rembrandt in handen geven.’

Van Kralingen was overigens niet de enige Hagenaar die in de jaren tachtig naar Hawaï ging.

De Turtle met inhoud gaat op reis in een busje van Van Kralingen en dan per vliegtuig verder

Hieronder: doorsnede van de Turtle

‘Meer Haagse jongens, allemaal geboren in 1967, zijn die kant opgegaan. We waren allemaal windsurfers en Hawaï was het beloofde land, daar moest je heen. De anderen zijn daar allemaal gebleven, de een is ondernemer geworden, de ander kunstenaar.’

Van Kralingen ging terug naar Nederland. ‘Ik vond dat ik hier moest zijn en mijn ding doen. Ik had allemaal ideeën en wist heel goed hoe ik het moest gaan doen. Ik ben in 1990, toen ik 22 was, een eenmanszaakje begonnen waarbij ik een aantal klanten van mijn vader overnam. Het bedrijf van mijn vader is overgegaan naar andere ondernemers, en uiteindelijk opgegaan in Voerman International. Ik dacht meteen al: ik ga me specialiseren in kunsttransport. Logistiek vond ik leuk en dat zit me ook wel in het bloed.’

Van Kralingen begon als eenmanszaak met een eigen busje waarop zijn complete naam stond, om verwarring met het bedrijf van zijn vader te voorkomen. Zijn eigen naam werd de bedrijfsnaam. Hij deed alles zelf: op de vrachtwagen rijden, schilderijen inpakken. De connecties van zijn vader met musea en galleries kwamen goed van pas.

In 1993 organiseerde het Gemeentemuseum van Den Haag een Mondriaan-tentoonstelling die naar verscheidene musea in de wereld zou gaan. De hele reis zou meer dan een jaar duren. ‘Toen kwam degene die dat organiseerde in het Gemeentemuseum naar me toe en zei: “Joh, Hiz, kun jij niet iets bedenken wat duurzamer is? Want we zijn wel klaar met die houten kisten, die worden op maat ge-

Met grote omzichtigheid wordt een schilderij behandeld in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen

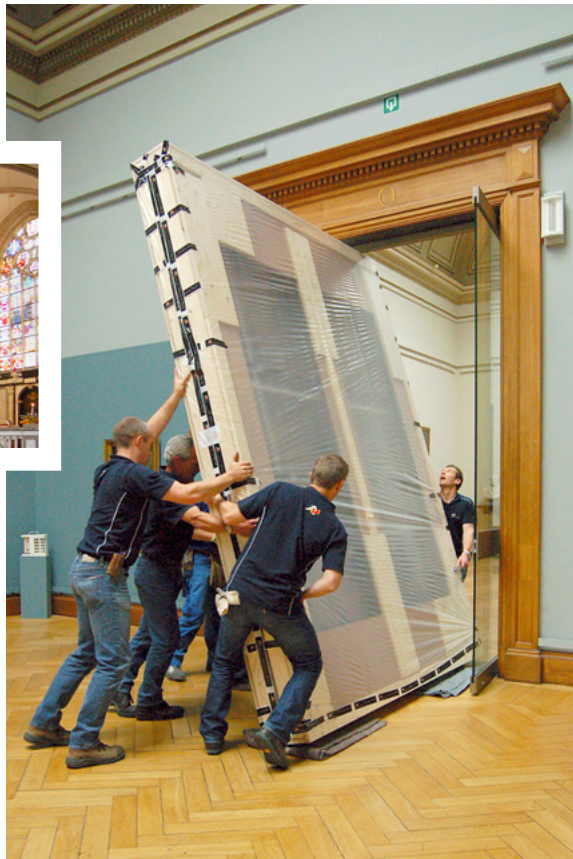
maakt voor veel geld en na één keer gooien we ze weg. Heb jij een idee?’”

Zo werd kunst vervoerd, mu-sea hadden hele timmerafdelingen die kisten met de hand op maat maakten, voor eenmalig gebruik.

Van Kralingen liet destijds zijn surfplanken bouwen door een fabriekje in Katwijk, Wave Warrior. ‘Ik ben naar ze toegegaan en heb gevraagd of ze een kist konden maken met dezelfde constructie als een surfplank. Ik wist het toen nog niet, maar zo’n samengestelde composiet koffer is heel stijf, waardoor je minder trilling aan de binnenkant van de koffer hebt. Dat had ik niet kunnen bedenken, maar dat is nu een unique sellingpoint.’

De eerste Turtles verschenen in 1993, opvallend geel gekleurde, grote koffers. Inmiddels zijn ze even opvallend groen. ‘Die gebruiken we nog steeds. We hebben nu zelfs een bedrijf gevonden dat ze bijna helemaal kan recyclen, na 25 jaar gebruik wordt er asfalt van gemaakt. Duurzamer dan dat kun je niet bedenken.’

Zo’n Turtle koop je niet, daarvoor zijn ze te duur, ze kosten zo’n 13.000 euro en om te huren rond de 300 euro per transport. Een museum huurt ze voor de periode dat zo’n verpakking nodig is. Maar de internationale museumwereld bleek in veel

Het gaat maar net. Een ploegje transporteurs verplaatst het enorme doek voor de kathedraal

gevallen moeilijk te overtuigen.

‘Nu pas pakt de museumwereld buiten Nederland het op en ziet in dat een kist timmeren niet zo’n goed idee is. Dat zijn veel van hen blijven doen.’

Na 25 jaar begint de Turtle langzaam terrein te winnen en komen er overal in de wereld *hubs* waar ze kunnen worden achtergelaten en opgehaald. Dat is ook te danken aan de jaren-

‘Kunsttransport, dacht ik meteen. Logistiek vond ik leuk en zit me in het bloed’

lange steun van de Nederlandse musea en aan de kwaliteit van de Nederlandse schilderkunst, die onbedoeld reclame maakte voor de koffer.

‘Dan had je een Vermeertentoonstelling in Tokio, of Van Gogh in Los Angeles, en de schilderijen zaten in een Turtle. Een Rembrandttentoonstelling in Sydney? In een Turtle en dat

25 jaar lang. Dus je bent al die tijd het verlengstuk van onze meesterwerken en dat helpt.’

Inmiddels worden ook muziekinstrumenten van Nederlandse orkesten in Turtles vervoerd, het ontwerp is volgens Van Kralingen steeds beter geworden. Hij heeft er ook een kiep-systeem bij bedacht, de Tip ‘n Easy, zodat niemand een spier verrekt bij het openen van een Turtle.

De Turtle, aangevoerd door Team Turtle, heeft nu agenten over de hele wereld, in Australië, Nieuw-Zeeland, Singapore, de Verenigde Staten, Portugal, het Verenigd Koninkrijk en Italië. ‘Ik wil altijd vernieuwen en veranderen. Dat moet ook met een bedrijf.’

Van Kralingen vindt deze periode de fijnste van zijn carrière. ‘Ik ben niet meer met de planning bezig, dat doen anderen. Ik weet niet meer wat er van dag tot dag gebeurt en dat vind ik heel fijn. Hoe verder ik afstand heb, hoe fijner. Dan kan ik strategieën bedenken, de grote lijnen uitzetten. Daar komen de meeste ideeën. Dan is het helemaal stil in huis en dan gebeurt er van alles in mijn hoofd.’

Het bedrijf groeit elk jaar met 5 à 10 procent, heeft 85 fulltimers in dienst, een omzet van 19 miljoen euro en een investeerder die geheim moet blijven. Maar er zijn ook moeilijke tijden geweest.

‘Begin jaren 2000 wilde ik een surfmerk beginnen op Hawaï. Dat is faliekant mislukt. Maar ik had ook mijn focus van mijn bedrijf hier weggehaald. Dat ging dus mis. Een dure les en zo kan ik nog wel even doorgaan. Schoenmaker, houd je bij je leest. Een cliché, maar wel waar. Dit kan ik, dit begrijp ik. Dit blijf ik doen. De rol die ik nu heb, kan ik makkelijk nog twintig jaar volhouden. Dan ben ik 72, dat haal ik makkelijk.’ ●